

ZAPISNIK

Sa 47. sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore 26. saziva, koja je održana 10. marta 2020. godine

Sjednica je počela u 11:00 sati.

Predsjedavao je mr Radule Novović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članice/ovi Odbora: mr Branka Tanasijević, mr Aleksandra Vuković, Nela Savković (zamjena za člana Odbora Bogdana Fatića, shodno članu 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore), Andrija Popović, mr Ervin Ibrahimović, Aleksandra Vujičić i dr Budimir Aleksić.

Pored članova Odbora, sjednici su prisustvovali: ministarka nauke dr Sanja Damjanović, državni sekretar za inovacije u Ministarstvu nauke Saša Ivanović, direktorica Centra za unapređenje kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore prof. dr Sanja Peković, poslanik i saradnik u nastavi na Univerzitetu Crne Gore dr Dragutin Papović, prorektor za nastavu Univerziteta Mediteran prof. dr Darko Lacmanović, profesor na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore prof. dr Živko Andrijašević, saradnik u nastavi na Univerzitetu Crne Gore dr Adnan Prekić, saradnik u nastavi na Univerzitetu Crne Gore mr Milan Šćekić, profesorica na Univerzitetu Donja Gorica prof. dr Aleksandra Martinović, profesor na Univerzitetu Donja Gorica doc. dr Tomo Popović i generalna menadžerka Univerziteta Donja Gorica dr Sandra Tinaj.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

KONSULTATIVNO SASLUŠANJE, na temu:

„Uloga Ministarstva nauke u promociji naučno–istraživačkih projekata od nacionalnog značaja“

Predsjednik Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Radule Novović, u uvodnom izlaganju, podsjetio je da je Odbor, nakon ranije sprovedenog Kontrolnog saslušanja ministarke nauke na temu: *„Ulaganja u nauku u Crnoj Gori: realizovano – planirano“*, jednim od zaključaka ukazao na neophodnost nastavka i intenziviranja aktivnosti koje Ministarstvo sprovodi sa ciljem sprečavanja odliva talenata, koji bi mogli da doprinesu razvoju nauke u Crnoj Gori. U odnosu na navedeno, otvoreno je pitanje koji su to naučno-istraživački projekti od nacionalnog značaja u koje su uključeni kvalitetni mladi ljudi, u čije obrazovanje je država značajno ulagala i koje treba zadržati. Kao važno, istakao je da je uloga nauke i tehnologije od suštinskog značaja za savremenu ljudsku zajednicu, dok tržište XXI vijeka svakodnevno nameće potrebu za novim znanjima i vještinama, uz neophodnu adaptibilnost radne snage, čime podstiče konkurenciju među kontinentima, pa i samim državama. Tako se i jedan od prioriteta Strategije Evropa 2020 odnosi

na razvoj ekonomije zasnovane na znanju i inovacijama, sa akcentom na naučno-tehnološka istraživanja i razvoj, obrazovanje i digitalno društvo.

Kada je riječ o Crnoj Gori, predsjednik Odbora je naveo da je obrazovanje oblast kojoj se poklanja značajna pažnja, dok, sa druge strane, nezaposlenost mladih predstavlja veliki problem, što za posledicu ima odliv talenata. U vezi sa navedenim, ukazao je na neophodnost podizanja nivoa svijesti o edukaciji mladih u svim naučnim oblastima i podsjetio na jedan od najvažnijih segmenata međunarodne saradnje u Jugoistočnoj Evropi u oblasti istraživanja i novih tehnologija, koji se odnosi na regionalni projekat uspostavljanja Međunarodnog instituta za održive tehnologije na prostoru Jugoistočne Evrope (SEEIIST) – „Hadronska kancer terapija i istraživanje u oblasti biomedicine pomoću protona i težih jona“. Ovim projektom kreirana je platforma za obrazovanje mladih naučnika, kao i program jačanja kapaciteta za korišćenje ove savremene tehnologije, između ostalog i sa ciljem smanjenja odliva talenata koji bi mogli da doprinesu razvoju u oblasti nauke u Crnoj Gori. Na kraju, zaključio je da omogućavanje učešća u međunarodnim projektima, sa vodećim evropskim timovima, može usporiti odliv talenata, ako se, na taj način, mladim ljudima obezbijede uslovi da najveći dio istraživanja mogu da obavljaju u Crnoj Gori.

Ministarka nauke dr Sanja Damjanović, u uvodnom izlaganju, istakla je da naučno-istraživačka djelatnost, svakako, nije sama sebi cilj, nego je cilj cjelokupan razvoj društva. Podsjetila je da je Vlada Crne Gore usvojila Strategiju pametne specijalizacije Crne Gore (2019-2024), čime se Crna Gora priključila inicijativi Evropske unije kojom se potencira novi model ekonomskog razvoja, zasnovan na podršci naučno-istraživačkim i inovativnim aktivnostima. Ova strategija predstavlja inovativan pristup, sa ciljem da omogući razvoj konkurentnosti na domaćem i međunarodnom tržištu, čime je otvorena mogućnost našoj zemlji da koristi strukturne fondove Evropske unije. U vezi sa navedenim, kazala je da će pametna specijalizacija pokrenuti Crnu Goru, u smislu povezivanja i jačanja saradnje biznisa, privrede i akademske zajednice, a mladi ljudi će se zainteresovati za oblasti u koje treba da ulažu energiju, kako bi bili kompetentni na tržištu rada. Oblasti u koje će biti usmjerena pametna specijalizacija su: obnovljivi izvori energije i energetska efikasnost odnosno održiva životna sredina, održiva poljoprivreda i lanac vrijednosti organske hrane, novi materijali, održive tehnologije, održivi i zdravstveni turizam, informacione i komunikacione tehnologije itd. Dakle, Strategiju pametne specijalizacije treba da implementiramo kroz funkcionalne inovacione instrumente, dok je neophodno, dodatno, podstaći i partnerstvo između privrede i akademske zajednice, kako bi se povećalo ulaganje u nauku.

Takođe, ukazala je na određene probleme koje su uočili predstavnici Ministarstva nauke, dok su radili na izgradnji inovacionog ekosistema u Crnoj Gori. Naime, funkcionalan inovacioni ekosistem treba da bude zasnovan na tri elementa, od kojih se finansijski, između ostalog, odnosi na dodjelu atraktivnih stipendija za doktorska istraživanja. Drugi instrument je inovacioni odnosno infrastrukturni, koji se odnosi na izgradnju Naučno-tehnološkog parka Crne Gore, kao mjesta na kojem će se okupljati naučne i tehnološke kompanije velikog potencijala, dok se treći instrument odnosi na podsticajne zakonske okvire, konkretno na donošenje zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija. U ovom dijelu, kao važno, istakla je da je Ministarstvo nauke

dalo značajan doprinos u podsticanju izvrsnosti u nauci, kao i za podsticanje inovativnih start-upova, pa su samo u toku 2018. i 2019. godine uspjeli da zaposle preko 120 visokokvalifikovanih ljudi. Navedeni podaci ukazuju na veliku vrijednost sprovedenih instrumenata, od kojih je izdvojila program za dodjelu atraktivnih doktorskih stipendija, program za podsticanje konkurentnosti, sprovođenje međunarodne evaluacije, kao i značajan iznos izdvojenih sredstava za naučno-istraživačke projekte. U vezi sa navedenim, zaključila je da je inovativna zajednica u Crnoj Gori uspjela da veliki dio uloženi sredstava dobije iz EU fondova, kao i da naša zemlja broji preko 80 inovativnih organizacija, što znači da je zaposlen značajan broj obrazovanih ljudi. Takođe je kazala da bi svaki akademski član univerziteta trebalo da 70% svog radnog vremena izdvaja za istraživanja, što kod nas nije slučaj, ali da se nada će svi naredni instrumenti Ministarstva nauke podsticati zapošljavanje i angažovanje ljudi na projektima.

Generalna menadžerka Univerziteta Donja Gorica dr Sandra Tinaj je pohvalila rad Ministarstva nauke odnosno proaktivan i profesionalan odnos koji imaju prema naučnoj zajednici, u smislu pružanja prilike svima koji su u domenu naučnog, istraživačkog i inovativnog djelovanja da ravnopravno učestvuju u domaćim i međunarodnim projektima. Posebno je istakla međunarodni, konkurentski okvir, koji pružaju evaluatori uključeni u čitav proces, što doprinosi transparentnosti i povećava šanse za dobijanje međunarodnih naučno-istraživačkih projekata iz inostranih fondova. Takođe, ukazala je na jasno definisana pravila prilikom raspisivanja konkursa od strane Ministarstva i istakla važnost promocije aktivnosti na kojima radi naučna zajednica.

Saradnik u nastavi na Univerzitetu Crne Gore dr Adnan Prekić je, iz ugla humanističkih nauka, kazao da je saglasan da su pravila prilikom raspisivanja konkursa jasno definisana i pristupačna svima, kao i da je odnos Ministarstva nauke prema naučnoj zajednici profesionalan. Posebno se osvrnuo na konkurs o naučno-istraživačkoj djelatnosti, koji je omogućio naučnoj zajednici, iz dijela humanističkih nauka, da „preživi“ i nastavi sa radom. Sa druge strane, ukazao je na odnos prema referentnim naučnim časopisima i neophodnost njihove kategorizacije, naročito ako se radi o projektima koji se tiču identiteta. U ovom dijelu, mišljenja je da bi Ministarstvo nauke trebalo da podrži postojeće ili buduće naučne časopise odnosno da utvrdi mehanizme koji bi im pomogli da uđu u najznačajnije indeksne baze, što bi bilo od koristi, ne samo naučnoj zajednici u Crnoj Gori, već i na međunarodnom nivou. Na kraju, kada se radi o konkursu o naučno-istraživačkoj djelatnosti, sugerisao je da je potrebno malo više se osvrnuti i na kapacitete naučne zajednice iz oblasti humanističkih nauka, jer se i njima mora na određeni način pomoći.

Prorektor za nastavu Univerziteta Mediteran prof. dr Darko Lacmanović je kazao da će, prema njegovom mišljenju, proći još dosta vremena do trenutka kada će akademski kadar univerziteta moći da izdvoji 70% svog radnog vremena za istraživanja. Kada je riječ o značaju turizma u Crnoj Gori, istakao je da se ovoj oblasti mora posvetiti malo više pažnje, jer smatra da nema dovoljno projekata u području menadžment-turizma i ugostiteljstva, te da, sa aspekta naučno-istraživačkog rada, treba potražiti adekvatna rješenja. Takođe, pohvalio je aktivnosti Ministarstva nauke sprovedene sa ciljem podsticaja inovacija, ali je mišljenja da je potrebno napraviti iskorak i omogućiti objavljivanje naučnih radova u indeksiranim naučnim časopisima.

Na kraju, prema njegovom mišljenju, naveo je da Crna Gora nema dovoljno resursa da snažnije učestvuje u naučno-istraživačkom radu u konkurenciji na evropskom prostoru, iz razloga što uglavnom nastupamo kao partneri, pa je potrebno napraviti dobar tim i potencirati samostalno iniciranje projekata.

Poslanik Andrija Popović, član Odbora, je, u svom izlaganju, istakao da je uloga nauke od suštinskog značaja za savremenu ljudsku civilizaciju. Kada je riječ o Crnoj Gori, mišljenja je da ulaganja u nauku rastu, ali da su i dalje nedovoljna da bi kao mala zemlja bili konkurentni, te da se izdvajanje iz budžeta mora uvećati makar na 1% od ukupnog iznosa sredstava. U nastavku, osvrnuo se na Strategiju pametne specijalizacije, koja predstavlja novi model ekonomskog razvoja na nacionalnom i regionalnom nivou. Na kraju, postavio je pitanje vezano za aktivnosti koje sprovodi Ministarstvo i benefite koje će država imati povodom realizacije regionalnog projekta za uspostavljanje Međunarodnog instituta za održive tehnologije – „Hadronska kancer terapija“.

Poslanik Budimir Aleksić, član Odbora, je, u odnosu na značaj nauke za svako društvo, postavio pitanje koje se odnosi na favorizovanje privatnih fakulteta u odnosu na fakultete Univerziteta Crne Gore, kada je u pitanju održavanje naučnih događaja i ostalih aktivnosti koje realizuje Ministarstvo nauke. Vezano za regionalni projekat za uspostavljanje Međunarodnog instituta za održive tehnologije, postavio je pitanje koliko je do sada uloženo i koliko sredstava je planirano za njegovu realizaciju, kao i kakvi se efekti očekuju, kada sve bude završeno. Nadalje, osvrnuo se na selektivnu podršku određenim profesorima u odnosu na saradnju sa međunarodnim naučnim institucijama i učestvovanje istraživača na relevantnim naučnim konferencijama, kao i na: finansiranje doktorskih studija za ljekare koji se školuju van Crne Gore, ulaganje u laboratorije, opremu, knjižni fond Univerzitetske biblioteke, otvaranje naučnih centara pri privrednim subjektima, visinu plate i mogućnost povećanja zarada univerzitetskim profesorima i ostalim naučnim radnicima. Takođe, poslanik Aleksić je postavio pitanje koje se odnosi na benefite od projekata na kojima su radili profesori i saradnici Fakulteta za crnogorski jezik i književnost na Cetinju, kao i na objavljivanje naučnih radova univerzitetskih profesora i saradnika u indeksiranim naučnim časopisima. Na kraju, ukazao je na aktuelne probleme na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, koji se odnose na izbor u zvanje profesora koji nijesu specijalisti za konkretnu oblast i, u vezi sa tim, skrenuo pažnju da je, u skladu sa pravilima Strategije pametne specijalizacije, neophodno birati kompetentne predavače koji bi 30% radnog vremena izdvajali za nastavu, a ostatak za naučna istraživanja.

Članica Odbora Aleksandra Vuković je istakla da je saglasna da treba više ulagati u laboratorije i ukazala na aktivnosti tj. projekte Ministarstva nauke, kao što je izgradnja Naučno-tehnološkog parka u Podgorici i rad Tehnopolisa u Nikšiću, koji predstavlja jedan od najinovativnijih projekata koji je objedinio zdravu istraživačku energiju Crne Gore. Takođe, naglasila je da treba podržavati izuzetnost i dodatno ulagati u nauku, kao i da treba razmisliti o novim projektima, ističući da je Međunarodni institut za održive tehnologije na prostoru Jugoistočne Evrope (SEEIIST) – „Hadronska kancer terapija i istraživanje u oblasti biomedicine pomoću protona i težih jona“, omogućio da Crna Gora postane prepoznatljiva na međunarodnom tržištu, s obzirom na to da ovaj

projekat zahtijeva infrastrukturnu, materijalnu i naučnu podršku i samim tim podrazumijeva značajno pozicioniranje naše zemlje na međunarodnoj naučnoj mapi. Poslanica Vuković je postavila pitanje u vezi sa prosječnom platom naučnog radnika odnosno mogućnosti za povećanjem zarade univerzitetskim i drugim profesorima. Takođe, postavila je pitanje u vezi sa zaradama naučnih radnika i ostalih koje će biti zaposleni u Naučno-tehnološkom parku.

Prof. dr Živko Andrijašević se, u svom izlaganju, osvrnuo na ulogu nauke u našem društvu, konkretno na doprinos nauke emancipaciji i održivosti društva. U vezi sa navedenim, mišljenja je da moramo poznavati strukturu naših nacionalnih identiteta, te da je potrebno uraditi istraživanje o stanju svijesti odnosno socijalnih struktura crnogorskog društva, navodeći kao primjer da moramo biti svjesni strukture svijesti školske i studentske populacije u Crnoj Gori. Istakao je da uvažava internacionalnu komponentu nauke i doprinos koji crnogorska akademska zajednica pruža svjetskoj naučnoj zajednici, pa je postavio pitanje o stečenim benefitima i efektima, s obzirom na to da u društveno-humanističkim oblastima nije primijetio značajne iskorake.

Članica Odbora Branka Tanasijević je podsjetila da se na sjednicama Odbora često govorilo o nauci i da će, nakon ove sjednice, javnost biti dodatno informisana o programima i aktivnostima Ministarstva nauke, u cilju promocije istraživanja i inovacija odnosno naučno-istraživačkih projekata. Takođe je saglasna da budžet za oblast nauke treba povećati, s obzirom na to da je ulaganje u nauku zapravo ulaganje u prosperitet, razvoj i emancipaciju Crne Gore i da bez toga nema napretka društva. Ukazala je i na neophodnost daljeg razvoja svijesti o značaju istraživanja i inovacija, ali i da moramo biti svjesni da je riječ o dugotrajnom procesu, u kom je Crna Gora veoma napredovala. Kada je riječ o istraživačkim kapacitetima u našoj zemlji, mišljenja je da imamo stručne i kredibilne naučnike i postavila je pitanje o nivou i kvalitetu saradnje sa naučnom dijasporom. Takođe, u odnosu na podatak da imamo oko 280 doktora nauka i magistara koji žive i rade u inostranstvu, postavila je pitanje kako iskoristiti kapacitete ljudi koji ne žive u svojoj državi, te da li ih angažovati kao gostujuće profesore ili kao dio istraživačkih timova.

Poslanik Dragutin Papović je, u uvodnom izlaganju, ukazao na evidentan značaj projekata sprovedenih od strane Ministarstva nauke, posebno u oblasti tehničkih nauka. Međutim, mišljenja je da problem postoji u ostalim naučnim oblastima, te da je razlog nedovoljna komunikacija između Ministarstva i naučno-istraživačkih centara. U odnosu na navedeno, istakao da je jedan od najvećih problema to što potencijalni korisnici naučno-istraživačkih projekata nijesu dovoljno informisani, pa je predložio da predstavnici Ministarstva nauke, za prvu polovinu godine, planiraju obilazak fakulteta, sa ciljem informisanja studenata i prezentacije naučno-istraživačkih projekata. Nadalje, osvrnuo se na organizaciju Ministarstva nauke i istakao da, prema njegovom mišljenju, Direktorat za visoko obrazovanje treba izmjestiti iz Ministarstva prosvjete, imajući u vidu željeni cilj, a to je da visoko obrazovanje funkcioniše po principu da univerzitetski profesori i saradnici 70% svog radnog vremena mogu koristiti za naučna istraživanja, a 30% za nastavu. Na kraju, istakao je da bi većina pitanja bila lako rješiva ukoliko bi se oblast nauke i visokog obrazovanja sjedinile i postale jedan resor.

Član Odbora Ervin Ibrahimović je, imajući u vidu značaj teme predmetne sjednice, istakao da nauka i istraživanje predstavljaju oblasti koje direktno utiču na kvalitet života građana, te da bez ovih oblasti ne možemo odgovoriti na izazove današnjeg društva, pa je veoma važno poslati poruku mladim ljudima da je najbolja investicija, upravo, ulaganje u nauku i istraživanje. U odnosu na značaj nauke, postavio je pitanje da li je povećanje Budžeta za 2020. godinu od oko 17%, dovoljno za sprovođenje velikih naučnih istraživanja, uzimajući u obzir preporuke EU da za nauku i istraživanja treba izdvojiti 3% BDP-a. U nastavku, postavio je pitanja koja su se odnosila na: međuinstitucionalnu saradnju, konkretno saradnju sa Ministarstvom prosvjete, otvaranje kancelarije za mlade naučnike na sjeveru i jugu Crne Gore u cilju podsticanja zapošljavanja, ukupan broj projekata koji se odnose na oblast turizma i ugostiteljstva i tačan broj međunarodnih istraživača i inovatora u Crnoj Gori. Na kraju, imajući u vidu da sjednici prisustvuju ljudi od struke i znanja, zanimala ga je informacija dokle se stiglo sa korišćenjem potencijala svemira.

Profesor na Univerzitetu Donja Gorica doc. dr Tomo Popović je naveo da je bio član tima koji je radio na izradi Strategije pametne specijalizacije. U vezi sa temom predmetne sjednice, a u odnosu na definisanje prioriteta države, ukazao je na značaj međuinstitucionalne povezanosti, odnosno saradnje Ministarstva nauke sa Ministarstvom zdravlja, Ministarstvom ekonomije i Ministarstvom turizma. Takođe, istakao je da, prema njegovom mišljenju, Univerzitet Crne Gore, Ministarstvo nauke i Vlada Crne Gore treba da pronađu modalitet putem kojeg bi se projekti od nacionalnog značaja finansirali i realizovali. Na kraju, zaključio je da je za promociju nauke i projekata od nacionalnog značaja potreban input tj. podrška Vlade i ostalih ministarstava.

Predsjednik Odbora Radule Novović postavio je pitanje ministarki nauke u vezi sa funkcijom Naučno-tehnološkog parka u Podgorici i najavljenim stipendijama za doktorande.

Ministarka nauke dr Sanja Damjanović je navela da je Ministarstvo nauke otvoreno za sve kritike i sugestije i ukazala na principe koje poštuju u svom radu, posebno ističući konkurentnost i transparentnost, kao osnovna pravila koja moraju biti ispoštovana prilikom prijave na određeni konkurs ili projekat. U vezi sa događajima koje realizuje Ministarstvo nauke, odgovorila je da se najveći broj održava u hotelima, što podrazumijeva izdvajanje značajnog iznosa sredstva za zakupe, ali da će se nakon izgradnje Naučno-tehnološkog parka u Podgorici ovi događaji realizovati u njihovim konferencijskim salama. Takođe, podsjetila je na novi sajt Ministarstva nauke, u okviru kojeg postoji naučno-istraživačka mreža, na kojoj se objavljuju svi projekti.

Kad je riječ o krupnoj infrastrukturi, podsjetila je da su na prostoru regiona i ranije postojali međunarodno istraživački instituti, od kojih je prvi istraživački nuklearni reaktor počeo da radi na našoj teritoriji, samo dvije godine nakon uspostavljanja ovakvog reaktora u Njemačkoj. Takođe, kazala je da je važno pronaći modalitet za podsticanje veze između industrije i akademskog sektora, ističući da su sve krupne infrastrukture bazirane na savremenoj tehnologiji. Povodom realizacije regionalnog projekta za uspostavljanje Međunarodnog instituta za održive tehnologije na prostoru Jugoistočne Evrope (SEEIIST), naglasila je da, ukoliko želimo da dobijemo sredstva i da ovaj projekat zaživi, ovaj institut mora biti centar izvrsnosti i dodatna vrijednost za Evropu.

Kada je riječ o centrima izvrsnosti, navela je kao primjer Rumuniju, Mađarsku i Češku, koje su dobile centre krupne infrastrukture, a koje su, takođe, bile siva zona kao Crna Gora i izjavila da je ovaj projekat vrijedan oko 200 miliona eura. Ministarska nauke je izjavila da je Crna Gora prošla prvu fazu, dok cjelokupni infrastrukturni projekat ima tačno definisan vremenski okvir odnosno mora biti realizovan u periodu od deset godina i mora proći kroz pet faza i to: koncept, dizajn, pripremna faza, konstrukcija i puštanje u rad. Dakle, Crna Gora je ušla u drugu fazu i od Evropske komisije smo dobili bespovratna sredstva u iznosu od milion eura, uz najavu da ćemo dobiti i dodatna bespovratna sredstva u iznosu od tri miliona eura, iz razloga što će se projektom predstaviti najsavremenija metoda liječenja kancera kod djece i trudnica.

U vezi sa izborom u zvanje, odgovorila je da univerziteti imaju svoje statute i autonomiju u radu, te da Ministarstvo ne može vršiti uticaj u ovom dijelu. Kada je riječ o ulaganju u laboratorije i opremu, izjavila je da će se, kroz IPA sredstva u iznosu od milion eura, a u okviru prostornih kapaciteta IPC Tehnopolis, obezbijediti prostor za tri laboratorije projektovane za: industrijski dizajn–3D štampač za metal, biohemijska istraživanja i data centar. Nadalje, najavila je kreiranje *online* platforme, koja će omogućiti bukiranje prilikom korišćenja određenih infrastrukture, kako bi ih institucije udruženo koristile i time smanjile operativne troškove. Na pitanje koje se odnosilo na projekte, odgovorila je da Ministarstvo ne može uticati na njihov izbor, ali da je napravljena brošura u kojoj su predstavljeni svi naučno-istraživački projekti. Kada su u pitanju društvene i humanističke nauke, istakla je da Crna Gora ima kvotu od 30%. U ovom dijelu, zaključila je da je nauka u interesu cijelog društva, kao i da je internacionalna komponenta dobitak za Crnu Goru.

Ministarka nauke je podsjetila da je formiran Savjet za inovacije i pametnu specijalizaciju, kojim predsjedava predsjednik Vlade Crne Gore, ali da će implementaciju Strategije sprovoditi glavno operativno tijelo odnosno Fond za inovacije. Takođe, istakla je da se naučna oblast ne promovise dovoljno u našoj zemlji, kao i da sredstva za marketing nijesu predviđena budžetom. Nadalje, odgovorila je da bi Naučno-tehnološki park u Podgorici trebalo da krene sa radom tokom 2021. godine, dok Ministarstvo nauke dodjeljuje stipendije za doktorande na period do tri godine, što obuhvata besplatnu školarinu, mjesečne troškove za doktorande u neto iznosu od 700 € i troškove istraživanja do 10.000 € u bruto iznosu, na godišnjem nivou. Stipendija podrazumijeva potpunu posvećenost doktorskom istraživanju na jednom od univerziteta u Crnoj Gori, u toku redovnog radnog vremena, uz obavezno mentorstvo, kao i međunarodnu ili međusektorsku mobilnost. Takođe, kazala je da na naučnoj mreži Ministarstvo ima kontakt sa oko 300 članova naše dijaspore, ukazujući da komunikacija predstavlja cirkulaciju, a ne odliv talenata. U vezi sa ulaganjem u nauku, odgovorila je da sredstva, prema zvaničnim podacima iz 2017. godine, iznose 0,5%, dok sredstva od 3% predstavljaju ulaganje iz privatnog sektora. Što se tiče otvaranja kancelarija na sjeveru Crne Gore, navela je da će Naučno-tehnološki park u Podgorici biti centralna jedinica, sa planiranim impulsnim centrima u Nikšiću, Pljevljima i Baru. Ministarka nauke je mišljenja da Crna Gora ima potencijala za zdravstveni turizam, koji nije iskorišćen na najbolji način. Na kraju, zaključila je da je, prvenstveno, potrebno podstaći našu naučnu zajednicu, a zatim privući investitore, što zapravo predstavlja cilj Strategije pametne specijalizacije.

Državni sekretar za inovacije Ministarstva nauke Saša Ivanović je odgovorio da, prema zvaničnim podacima iz 2017. godine, imamo 1.528 istraživača odnosno 0,28% od ukupnog broja građana ili 0,6% zaposlenih u Crnoj Gori, dok broj istraživača sa punim radnim vremenom iznosi 709. U vezi sa iznosom plata naših naučnika, naveo je da bruto plata redovnog profesora iznosi 1.254 eura, uz napomenu da se radi o iznosu prije najavljenog povećanja, dok se obračun plate vezuje isključivo za iznos časova, a ne za oblast nauke, te da je to nešto što bi trebalo promijeniti, imajući u vidu da nauka treba da uzme ozbiljan udio prilikom obračuna zarada naučnih radnika.

Predsjednik Odbora Radule Novović je zahvalio prisutnima na iskazanom interesovanju i učešću u raspravi, uz mišljenje da je pružen značajan doprinos u promovisanju postojećih i otvaranju novih tema i zaključio 47. sjednicu za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Sjednica je završena u 13:15 časova.

Broj: 00-63-11/20-

SEKRETARKA ODBORA

Svjetlana Aligrudić, s.r.

PREDSJEDNIK ODBORA

Radule Novović, s.r.